

[Karen Højte Jensen]

grupper. Det er vel netop forebyggelsesinitiativer, der ligger uden for sundhedsministerens regi, der virkelig vil få betydning for en forbedring af sundhedstilstanden og for et skifte fra behandling til forebyggelse.

Forebyggelsesprogrammet fremhæver den enkeltes ansvar for sin egen sundhed. Det er positivt og centralt, at ansvaret ikke blot pålægges samfundet, de andre. Der må stilles krav til den enkelte. Redegørelsen fastslår, at forebyggelsesinitiativer skal opstå i lokalsamfundet i primærkommuner og amter og styres dér, således at der fremkommer mange og forskelligartede initiativer, der tilpasses de lokale behov. Det er en nødvendig forudsætning for at komme videre. Gennem forebyggelsesprogrammet skal de lokale initiativer koordineres. I en ny sundhedslov bliver der lagt op til, at kommuner og amter skal udarbejde forebyggelsesredegørelser, som indsendes til henholdsvis amter og Sundhedsstyrelsen.

Det er vigtigt med en mere overordnet koordination, men det er samtidig afgørende, at der nu ikke opbygges nye bureaukratiske led til at forestå forebyggelse i kommuner og amter. Der lægges ikke op til, at der oprettes nye forebyggelseskasser i kommuner og amter. Derimod understreges det, at forebyggelsen skal indgå som en integreret del af den samlede politik på sundhedsområdet, socialområdet, miljø- og arbejdsmarkedsområdet m.v. Det er vi meget enige i, at det skal foregå på denne led.

Regeringen prioriterer forebyggelse af kræft, hjerte- og karsygdomme og ulykker højest. Dernæst skal der gøres en ekstra indsats på områderne for muskelsygdomme og det, man i redegørelsen kalder skeletsygdomme, samt psykiske lidelser. Prioriteringen er relevant, da netop disse grupper af sygdomme rammer flest mennesker og vel også rammer flest mennesker, som kunne undgå at blive ramt. Om en sådan prioritering skal fastholdes langt ind i fremtiden, må vi naturligvis løbende vurdere.

Hvad angår forebyggelse af kræft, findes nogle sikre undersøgelser, som viser, hvilke faktorer i vores livsstil, som er med til at øge risikoen for kræft. Desuden findes nogle mindre sikre undersøgelser, som peger på andre forhold, som er af betydning for udviklingen af kræft hos mennesker. Reaktionen på disse mange undersøgelser og overskningsresultater viser med al tydelighed det overordentlig vigtig-

ge i, at det er entydige informationer, der sendes ud, og ikke en mangfoldighed af halvfærdige, modsatrettede eller svagt underbyggede informationer fra forskellige eksperter. Forvirring og usikkerhed hos borgerne skaber ligegyldighed og ikke den motivation hos den enkelte, som skal være dynamoen for en bedre livsstil.

Det bærende element i de forskellige sundhedskampanjer skal være troværdighed, ellers opnås ingen effekt. Med hensyn til ulykker omfatter dette begreb både færdselsulykker, arbejdsulykker og ulykker i hjemmet. Den igangværende indsats må udbygges, og hvad angår færdselsulykker, har vi netop hørt, at der allerede ligger et konkret udspil. Tak for det!

Der er grund til også at vurdere, hvilke metoder der skal anvendes for at opnå de bedste resultater med hensyn til forebyggelse. På en række områder har vi i dag forbud og påbud, eksempelvis på trafikområdet, arbejdsmiljøområdet, og hvad angår tilsætningsstoffer. Flere forbud og påbud er ikke vejen frem i forhold til de foreliggende målsætninger.

Fra konservativ side mener vi, at der opnås de bedste resultater ved information om den rette ernæring og motion og levestil i det hele taget. Det er den enkelte, der gennem øget viden skal påvirkes, motiveres til at ændre adfærd. For Det Konservative Folkeparti er det afgørende, at det er den enkeltes viden og ansvar for egen sundhed, der er drivkraften. Men vi kommer samtidig ikke uden om, at på en lang række områder er der ikke mangel på viden. Det er ikke mangel på viden, der blokerer en positiv udvikling. De fleste ved såmænd godt, hvad der sundhedsmæssigt er rigtigt, men vi må nok sige, at det er ikke alle, der har en viden, der gør noget ved det.

Det er vigtigt, at der ikke er nogen motivation, der blokeres. Det er netop motivationen, der giver den enkelte vilje til at ændre adfærd. Som det også understreges i redegørelsen, er det vigtigt, at de forskellige initiativer og oplysningskampanjer ikke virker frelsende og moraliserende. Informationerne bør som sagt baseres på fakta. Der ligger nu en stor udfordring, en pædagogisk opgave i at sikre den enkeltes egen forebyggelse, men også i, at det offentlige på sine områder påtager sig sin del af ansvaret. Hvad der måske ikke lykkes fuldt ud i forhold til den voksne generation, bør lykkes i forhold til den opvoksende generation.